

DE NOORDOOSTPOLDER

(voortzetting van het illegale blad „De Duikhoek“)

Uitgeverij: Drukkerij-Uitgeverij
Fa. F. D. Hoekstra & Zn., Tel 12,
Balk. Hoofdredacteur A. Terpstra

Weekblad voor den Noord-Oostelijken Polder

Alles voor redactie en administratie naar: Bureau Weekblad „De Noordoostpolder“, Lemmer

Op een schoone lei!

Toen Mr. A. F. Kamp, de schrijver van „Zuiderzeeland“, eens een predikant vertelde van zijn werkkring in de Wieringermeer, riep deze idealistisch uit: „Hoe heerlijk om daar nu eens te kunnen trachten, alles volmaakt en alles anders te maken dan op het oude land“.

Eens mens is steeds tot goede voornemens geneigd en misschien hadden de Wieringermeerpioniers ook wel heel goede plannen, geheel in overeenstemming met het idealisme van den dominee. Dat er van al die goede bedoelingen weinig terecht kwam en dat de menselijke samenleving er niet schooner en beter werd dan op het oude land... oh ja, achteraf bezien had men het van te voren kunnen weten.

Aan het begin van een nieuw jaar zijn we steeds vol goede voornemens. We zullen ons leven nu eens anders en beter inrichten. Als een familielid, waar we veel van houden, ernstig ziek is, dan beloven we onszelf, dat we in het vervolg beter en vriendelijker voor hem zullen zijn. Maar altijd weer zijn we over onszelf teleurgesteld.

Toch zou het heel slecht gaan met de menschen, wanneer deze goede voornemens er niet waren. Want al bereiken we er niet mee, wat we ons op een bepaald oogenblik voorstellen, ze leiden toch zeker stimulerend en ze leiden toch altijd wel tot een goed gevolg.

De bewoners van den Wieringermeerpolder bijvoorbeeld kunnen nu geheel op een schoone lei beginnen. Eenmaal betraden ze een uitgestrekte, woeste vlakte, waarin zij zouden wonen en werken. Met den mensch kwam er de zonde. Nu heeft het water veel, dat er tot stand kwam, vernield. Veel, dat goed was en... veel, dat verkeerd was. En nu de polder opnieuw zal moeten worden opgebouwd, maakt men plannen, wil men het anders. Er zullen niet weer drie dorpen moeten komen, zoo wordt er geredeneerd, want één groot centrumdorp is beter. Het bouwen van huizen en boerderijen zal op een andere wijze moeten worden aangepakt. Het middenstandsvraagstuk moet anders opgelost worden. Ja, heel veel moet anders!

De bevolking van dit geteisterde gebied is dus vol nieuwe plannen en vol goede voornemens. Men kan immers op een schoone lei beginnen?

Nu kunnen we zonder meer zeggen, dat ook hier wel weer weinig van die goede voornemens terecht zal komen. Maar een dergelijk fatalisme is onjuist. Enthousiasme moet men niet te snel bekoelen, goede voornemens niet bestrijden. Als Nederland Indië gaat bevrijden en het door meer zelfstandigheid een betere toekomst wil verschaffen, dan zijn er enkelen, die meewarig glimlachen en opmerken: „Daar komt toch niets van terecht; we krijgen in Indië toch weer een kapitalistische overheersing“.

Wanneer dat laatste inderdaad het geval zou worden, dan zijn de glimlachende fatalisten daar de hoofdschuldigen aan. Dan hebben we met elkaar verzuimd een goede gelegenheid aan te grijpen!

En wanneer de wederopbouw van den Wieringermeerpolder tot een slecht resultaat zou leiden, dan zouden zij, die het minst enthousiast zijn geweest, de meeste schuld hebben.

Zoo is het ook in onzen Noordoostper. Is hier dan ook sprake van „op schoone lei beginnen“?

Dat hangt van onszelf af. Wanneer we zonder meer voortgaan in den tredmolen van allen dag en Gods water over Gods akker laten stroomden, dan is er van een opnieuw beginnen geen sprake. Maar wanneer we daarentegen inzien, dat de bevrijding ook in den polder een nieuw tijdperk heeft gebracht, dat de nieuwe geest, welke er in ons vrije volk is gevaren ook aan de polderbewoners iets te zeggen heeft, ja, inderdaad, dan kunnen ook wij op een schoone lei beginnen.

En misschien mogen we ons dan nogmaals het voorbeeld van de Wieringermeer voor ons stellen. In een van de laatste nummers van „Herrijzend Wieringermeerland“ wordt in een artikel over „Medezeggenschap voor alle bewoners van de Wieringermeer bij den wederopbouw van den polder“ o.a. geschreven: „Het is het vaste voornemen

De herrijzenis

van de Wieringermeer

Toekomstproblemen.

„De Wieringermeer biedt een vreeselijk gezicht voor iemand, die daar tien jaar lang in gewerkt heeft. Kwam je vroeger aan een ingang van den polder, dan zag je mooie wegen, nieuwe boerderijen, prachtige akkers: kortom: een en al welvaart. Maar nu zie je niets dan ellende; de akkers staan onder water, de boerderijen zijn vernield en de wegen zijn alleen te onderscheiden door hier en daar wat topjes boomen of de leuningen van een brug, die boven water uitsteken“.

Dit vertelde ons een technisch opzichter uit den Noordoostpolder, die een bezoek aan de Wieringermeer, waarin hij, zooals velen uit den Noordoostpolder, geruimen tijd heeft gewerkt, bracht. Hij sprak evenwel niet alleen van deze ellende, maar ook van de herrijzenis van het Wieringermeerland. Want afbraak en opbouw bevinden zich hier dicht bij elkaar.

„Den eersten indruk van de Wieringermeer krijgt men al, als men langs den Afsluitdijk fietst“, zoo werd ons verteld. „Bij Breezand ziet men langs den dijk alle mogelijke voorwerpen als deuren, wagens, ruiters, hooi en balen stroo drijven. Vanaf het monument ziet men den Wieringermeerdijk in de verte en daarin onderscheidt men duidelijk de twee verbrekkingen. Fietst men dan later langs den rand van den polder, dan ziet men de scheefgezakte daken van de boerderijen, de klepperende deuren en de half in het water staande beplantingen. Van de gewassen is niets meer te bespeuren.“

Het eerste land weer droog.

In de buurt van het eiland Wieringen ziet het er evenwel wat beter uit. Doordat het land daar hoog ligt, zijn de boerderijen beter intact gebleven.

Bovendien vertoonden zich daar weer het eerste land aan de oppervlakte. Dat was een gevolg van het verlagen van het IJsselmeerpeil, waardoor het water zooveel daalde, dat enkele boerderijen aan den rand weer droog kwamen te staan. Men kon op dat gedeelte zelfs al weer fietsen. Een tuinbouwer was zelfs zoo voortvarend, er spinazie te zaaien! Maar toen twee dagen later de wind oost werd, steeg het water al weer.

Toen het water van den weg was afgevoerd, bleek het, dat er zich al niet minder dan tien cm. slib op het wegdek had gevormd. Er is inmiddels ook al een onderzoek naar het dichtslibben van

van den Haag om via commissies de bevolking van de Wieringermeer, in al haar geledingen medezeggenschap te verleenen bij den wederopbouw van den polder“.

Als voorbeelden worden dan genoemd de bouw van woningen, boerderijen en verschillende problemen, welke de bevolking raken.

Ook in den Noordoostpolder heeft de „bevolking in al haar geledingen“ belangstelling voor zaken, waarin zij nog weleens te weinig wordt gekend. Ook aan de Noordoostpolderbevolking zal den Haag de aandacht moeten schenken, welke zij de Wieringermeerbevolking in dezen geeft. Ook uit de Noordoostpolderbevolking zullen commissies moeten adviseeren over dingen, welke voor den polder en daarmee voor de bevolking van belang zijn.

De Deutsche bezetting heeft ons lang doen zwijgen; we wisten haast niet beter meer of alles werd over ons beschikt, zonder dat we er zelf in werden gekend.

Maar nu is het anders! Nu kunnen we op een schoone lei beginnen! Nu kunnen we het gevoel, dat bijvoorbeeld de arbeiders, die het belangrijke oogstwerk doen en in de kampen zijn ondergebracht, niet gekend worden en slechts hebben te accepteren wat „van boven af“ over ons wordt beschikt, van ons afwerpen.

We kunnen op een schoone lei beginnen. Maar niet met boosaardig er op te krassen, zoodat omstanders de

Afbraak en opbouw dicht bij elkaar

de tochten ingesteld. Momenteel kan men daar evenwel nog weinig van zeggen. Hoewel het over het algemeen nog niet zoo slecht lijkt, is een ongunstige factor, dat de juist geëgde grond overal rul was. Een vlakke grond, zoodat we dien in den herfst hebben, zou beter zijn.

Opslag van materiaal.

Men is momenteel bezig om van gebouwen, die in elkaar dreigen te stort, het materiaal af te halen. Deuren, pannen en dakspanten kunnen in de naaste toekomst uitstekend worden gebruikt. Voor opslag van dit materiaal zijn er vier depôts.

In de dorpen zijn vele huizen ingestort. Sloodorp is er ernstiger aan toe dan Wieringerwerf.

Bovendien begint de dijk af te kalven. Het is maar goed, dat men thans vol energie bezig is het met dichten van de gaten.

Volgens voorspellingen van personeel van den Bouwkundigen Dienst zal er van gemetselde gebouwen wel niets heel blijven. Als het al niet om ligt, is alles wat gemetseld is na verloop van tijd uitgewekt.

En nu?

Een beeld van afbraak — een beeld van opbouw. Dat biedt de Wieringermeer. En de bevolking? Onze zegsman wees ons er op, dat de Beurs (waar de Wieringermeerbewoners steeds samenkwamen) ook nu nog bestaat, al is het dan ook buiten de Meer, namelijk te Winkel. Daar zetelen verschillende commissies en daar worden heel wat zaken besproken. Het contact blijft.

Men heeft er evenwel nog geen notie van, hoe het zal komen, als de polder straks droog ligt. Er rijzen verschillende toekomstproblemen. Hoe zal de polder weer bewoonbaar worden gemaakt? Gaat ieder naar zijn eigen bedrijf terug? Moet ieder zijn eigen bedrijf weer op eigen initiatief opbouwen? En hoe zal de huisvesting zijn? In schuren? Of in barakkenkampen? „De boeren zijn zwaar gedupeerd“, aldus de technisch opzichter. „Maar men moet den middenstand ook niet vergeten. De boeren zaten tenslotte op een gehuurde boerderij, maar de middenstanders hebben naast hun inkomen ook hun kapitaal verloren.“

Ja, er rijzen vele problemen. Maar ondanks alles is de Wieringermeerbevolking vol goeden moed en ondanks alles ziet men met verlangen uit naar het tijdstip, waarop de Wieringermeer droog is en men vol energie aan den slag kan gaan.

ooren pijn doen en zij zich afwenden. Maar wel door haar te beschrijven op een wijze, die respect afdwingt, door op te komen voor hetgeen recht is.

Medezeggenschap — dat eischen ook wij in den Noordoostpolder. We zullen hierop — in het bijzonder op de rechten van de landarbeiders — in een volgend artikel eens nader ingaan.

OPBOUW

Steek de handen uit de mouwen.
Zit niet bij de pakken neer;
Hijs de zeilen, sjor de touwen,
Kies het zeesop als weleer!

Ga niet suffen, sluim'en, slapen,
Blijf niet handenvouwend staan;
Arbeid is het beste wapen
Om de slapheid weg te slaan.

Vaart ge niet altijd voorspoedig,
Kamp ge veel met tegenwind?
Steven verder, fier en moedig,
Tot ge vreugd' in d' arbeid vindt.

Arbeid, die in aardische nooden
Wellicht nauwelijks kan voorzien,
Die misschien geen spijs der goden,
Maar wel arbeidsvreugd kan biën

Doe dan Uwe ziel genieten
't Goede van uw slagge vijt;
't Is het deel des menschen dat hij
In zijn werken zich verblijdt!

T. d. V.

De grond waarop wij werken

Eens werd in de nabijheid van het dorp, waar wij woonden, een terp afgegraven. Dat gaf een heele bedrijvigheid in 't dorp. De „modderskutsjes“ kwamen en gingen, de mannen zwoegen den zwaar, bij en op en in deze „ouwe taai“. De jeugd speelde ook hier, als op elk terrein, en luide kreten klonken bij de lorries en als de kipkarren den steiger afdaerden.

En er werd ook een menschengeraamte gevonden. Eens ben ik er met mijn vader naar toe gewandeld. Het was op een stillen Zondagmorgen en de natuur en de terp waren in rust. Toen hebben we bij het geraamte gestaan. Het maakte wel indruk op mij, maar zooals wel vaker op ernstige momenten kan soms een luimige gedachte naar boven springen en ik zei tegen m'n vader: „Zou hij ouden Jelle Siebrens nog gekend hebben?“ Jelle Siebrens was de oudste ingezetene van ons dorp, nog een „oud-strijder“, die den Tien-daagschen veldtocht als militair had meegemaakt.

Mijn vader vond, dat het wel „spannen“ zou, maar zoo raakten wij toch aan het mijneren en graag zouden we willen weten, hoe „hij“ de wereld hier had gekend. En wij zagen naar de hoogte boerderij en 't dorpie vlak bij, naar al de boerenhofsteden en watermolens in de omgeving; de schoorsteen van de zuivelfabriek rookte nog zachtjes.

Dat had „hij“ stellig nooit gezien. Als een werkmán in schafttijd of een polderjongen na 't werk de vlakte van den Noordoostpolder eens overziet, zal hij zich misschien ook afvragen: „Hoe is 't hier vroeger geweest?“ En mogelijkt springt ook bij hem een luimige gedachte naar voren en zegt hij: „Stel je voor, dat ze ons hadden voorspeld: — en eens zult gij rusten op den bodem der zee. Dat had een zorg kunnen geven!“

Nog goft op vele plaatsen het oppervlak, maar 't is nu koren inplaats van water. Kortgeleden was 't hier zee. Lang geleden is 't ook land geweest en voordien weer zee. Panta rhei, alles stroomt en niets is onveranderlijker dan de verandering.

Misschien interesseeren U de gronden van dit lage land (vier à vijf meter onder N.A.P.), waarop nu gewerkt wordt. Laten we dan den duik nemen; niet in zee, maar in het grijze verleden.

Bij de aardkunde of geologie zijn duizend jaren als één dag en 't tijdperk, dat er menschen op aarde leven, is maar kort. Uit welke bronnen hebben wij dan wel de kennis van onze aarde kunnen putten? Uit de aarde zelf, die haar geheimen goed heeft bewaard en heeft genoteerd als een dagboek. Doch gemakkelijk is 't niet om dat dagboek te ontcijferen. Maar velen hebben het geprobeerd en van wat zij gevonden hebben wil ik wel iets navertellen.

Misschien hebt ge wel eens een herbarium (zoo'n boek met bladen, wartschenden de gevonden planten worden gedroogd) gemaakt. De goede herbariumliefhebber vindtplaats en -tijd nauwkeurig bij hun vondsten. Zoo liggen ook planten- en dierenresten „beflapt“ tusschen de aardlagen, maar de tijden zijn er niet bij genoteerd. Die moeten uitgepuzzeld worden en daarvoor zijn de geleerden eerst maar begonnen met „uitzetten“, dat wil zeggen: de geschiedenis onzer aarde is in tijdperken verdeeld.

De oudste tijd is de oertijd of 't Azoicum (a is zonder), het tijdperk zonder planten of dieren. Verder hebben we: 1 't Primaire tijdvak, 2 't Secundaire tijdvak, 3 't Tertiaire tijdvak, 4 't Kwartaire tijdvak (met 't diluvium of glaciaal en 't alluvium, de tijd van aanslibbing, waarin wij dan leven).

Wel zijn deze tijdperken weer onderverdeeld, maar voor ons is dat van minder belang. Als men eens met een bouwboer op een stuk land staat en zegt: „Toen ik hier den laatsten keer op bezoek was, was dit een best perceel tarwe“, dan zal hij misschien zeggen: „Dan moet dat al weer drie jaar geleden zijn“. En op zijn vingers gaat hij de vruchtwisselingen na: „Nu koolzaad, vorig jaar erwten, daarvoor bieten en ja, daarvoor stond hier tarwe, ja, dat moet dan drie jaar geleden zijn.“

Zoo ongeveer doen ook de geologen. Door de opeenvolging der lagen, door andere vondsten in de omgeving, kan men zoo ongeveer nagaan, uit welk tijdperk een zekere laag dateert. Toch is het ook weer niet zoo, dat die lagen

Sport in 't nieuwe land

Chr. Sportvereniging opgericht.
Te Emmeloord werd een vergadering gehouden, om te komen tot de oprichting van een Christelijke sportvereniging. Men was van oordeel, dat op Zondag uitkomende verenigingen niet met het lidmaatschap kunnen worden gesteund, zoodat een splitsing niet te voorkomen is.

Er werd besloten met korfbal en gymnastiek te beginnen. Voor het gebruik van materiaal zal contact worden gezocht met de Sportclub Emmeloord. Er zal op Maandagavond worden geoefend. Tot leden van het bestuur werden gekozen T. R. Teitsma, P. E. Faas en mevr. F. J. Timmerman.

elkaar steeds in een mooie, vaste volgorde opvolgen, want de aardkorst was en is niet steeds in rust. Soms werkten geweldige vulcanische krachten, die de aardlagen door elkaar gooiden als een jongen z'n dominosteenen soms doet. Dat maakt de zaak niet gemakkelijker. We zullen ons er niet verder mee vermoeien. Thuis heb ik nog 'schelpen en een paar haaietanden, gevonden in de buurt van Delden, bij het graven van het Twente-Rijnkanaal. Een bewijs, dat daar eens de zee golfde.

Onze eigen grond is al zeer oneigen van oorsprong, want die is hier aangevoerd door sterkstroomende rivieren en smeltend landijs van verre streken in een tijd toen hier nog geen menschen woonden. Het was een tijd van geweldige krachten en machten, die tijd van 't Maas- en Rijn-diluvium. Enorme massa's puin werden door die toenmaals veel grootere rivieren met hun bruischende stroomen meegesleurd en een eind in zee geworpen. Zoo ontstond er een landtong, een schoorwal en een groot deltagedebied, waar de wilde woelingen tot rust kwamen en ook het zand en grint konden bezinken. Dat was het zuidelijk diluvium. En nog is de grond in Brabant en op de Veluwe gekenmerkt door wit zand en witte grintsteentjes (kwarts). Die wijzen op zuidelijke afkomst.

In de noordelijke provincies vindt men dit materiaal niet of men moet wel honderd meter den bodem ingaan. Daar ligt 't Skandinavisch diluvium, hier aangevoerd door landijs uit de Noorsche landen. Die hebben hun geweldige meegenomen vrachten (o.a. gekenmerkt door het bekende keileem, dat bij den dijk-aanleg van den polder zulke belangrijke diensten heeft bewezen) hier gedeponeerd. Vooral de hoogste gedeelten, de kliffen in Gaasterland en de Voorst bij Vollenhove bestaan uit dit materiaal; ook graniet en vuursteen wijzen hier op noordelijke herkomst.

Zoo hebben we dus in 't kort nagegaan, hoe de zee hier werd opgevuld met materiaal uit het zuiden (het Maas- en Rijn-diluvium) en uit het noorden (het Skandinavisch diluvium) met een schoorwal, een landtong ver in zee, waarop weldra duinen ontstonden.

In het halfduister van het grijze, grauwe verleden zien we dan ons land ontstaan, half land, half water, waar weldra groote planten groeien, die zich buigen onder de wildgerende winden bij stormgetij, maar zich later weer koesteren in de warme stralen der zomerzon. Menschen waren niet getuige van dit leven. Dieren wel — en geen kleintjes ook: mammoths, nijlpaarden, neushoorns, reuzenherten e.a. Zij hebben hier geleefd in de tropische periode, die aan den ijstijd vooraf ging en hoe wel men de overblijfselen meer in 't zuiden des lands aantreft, is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat 'n graver in den Noordoostelijken polder op 'n mammothkies stoot, maar groot is die kans niet. Wel zijn er destijds bij het baggerwerk aan den Noordoostpolder enkele overblijfselen van een mammoth en een reuzenhert enz. te voorschijn gekomen.

De eeuwen wentelen voorbij, het ijs komt en het ijs gaat, de rivieren zijn niet meer zoo wild en zoo woest als in hun jeugd; het wordt hier stil in de binnenzee en het water wordt minder zout door den aanvoer van rivierwater. Er ontstaat een overvloedige plantengroei met laagveenvorming en dan schijnt de grond hier te zakken, want opnieuw neemt de zee dit terrein in bezit en klei wordt afgezet op veen. Zoo ontstaat hier een rijk van land en water, van poelen en plassen en één daarvan is het Flevoemeer, dat later zal uitgroeien tot de Zuiderzee.

Daarover een volgende keer.

S.T.

Polder-

nieuws

Buitenlandsche journalisten.

LEMMER. Een gezelschap buitenlandse journalisten, vergezeld van enkele Nederlandsche autoriteiten, bezichtigde de vorige week den Noordoostpolder. Het gezelschap arriveerde in een achttal auto's bij het poldergemeel alhier. Na hierin te zijn rondgeleid, maakten de persmensen een tocht door den polder. Ir. B. Prummel van Kampen stelde hen op de hoogte van de werkzaamheden.

Hulp aan de Wieringermeer.

URK. De hier aanwezige voorraden damwand en basaltblokken worden in bakken geladen en naar de Wieringermeer vervoerd om voor herstel van de beschadigde dijken te dienen.

Rijvereeninging.

LEMMER. Er werd hier een vergadering belegd om te komen tot de oprichting van een rijvereeninging. Voorzitter was de heer S. Terpstra, hoofd van de lagere landbouwschool te Lemmer, die er op wees, dat men hier in het oude hotel „De Wildeman” op historisch grond vergaderde en dat hij hoopte, dat de oude ruitersport in eere zou worden hersteld.

De heer P. F. Bosma van Wijckel hield een inleiding over de landelijke ruitersport en beantwoordde daarna verschillende vragen. Er bleek voldoende belangstelling voor een vereeniging te bestaan; bijna alle der 32 aanwezigen (waaronder 4 dames) gaven zich als lid op. Ook uit den Noordoostpolder was belangstelling; in verband met de drukke oogstwerkzaamheden konden niet alle belangstellenden ter vergadering aanwezig zijn, maar in samenwerking tusschen Lemmer en den Noordoostpolder hoopt men toch tot een bloeiende vereeniging te komen.

Er werd een commissie gevormd, waarin ook vertegenwoordigers uit den polder zitting hebben. Deze commissie zal de werkzaamheden voorbereiden.

Schutsluis gesloten.

URK. De schutsluis bij Urk is, in verband met herstelwerkzaamheden, tot 11 Augustus a.s. voor het scheepvaartverkeer gesloten.

Steeds meer hulp!

LEMMER. Er arriveeren nog geregeld politieke gevangenen uit het westen des lands voor werkzaamheden in den Noordoostpolder. Ook zijn er reeds vrijwilligers uit Amsterdam aangekomen. In een volgend nummer zullen we uitvoeriger op een en ander terugkomen.

Distributie-

nieuws

Voor de rookers!

Hiermee wordt ter kennis gebracht, dat binnenkort op meerdere plaatsen op den tabaksbon gedeeltelijk ongebanderolde shagtabak zal worden afgeleverd. Het betreft hier de merken London shag en Van Nelle's blauw. Den winkeliers zij er op gewezen, dat deze tabak moet worden afgeleverd voor den prijs van f 0.42 per pakje. Een ieder dient er op toe te zien, dat de winkelier den juiste prijs berekent.

Rantsoenkaartjes a. s. moeders.

Rantsoenkaartjes voor a.s. en jonge moeders zullen voortaan verstrekt worden van 24 weken voor den vermoedelijke datum van bevalling af tot 28 weken na de bevalling of tot 1 jaar na den datum van uitreiking van het eerste rantsoenkaartje. De aanvragen moeten met een attest van den geneesheer of de vroedvrouw bij de plaatselijke distributiediensten worden ingediend, onder overlegging van de tweede distributiestamkaart. Het recht op rantsoenkaartjes vervalt tijdens verblijf in een ziekenhuis of dergelijke inrichting.

Bon 539 en 540 voor schoenreparatie.

Met ingang van 26 Juli 1945 is elk der bonnen 539 en 540 van de 5de

noodkaart geldig verklaard voor het doen repareren van schoenen met een hoeveelheid leder van 25 gram.

Zooals reeds bij de geldigverklaring van bon 523 is medegedeeld, kan het publiek deze bonnen eerst dan bij den schoenhersteller inleveren, wanneer deze verklaart in staat te zijn de reparatie bijvoorbeeld binnen 14 dagen te kunnen verrichten.

Het zal nu mogelijk zijn om bon 523 welke evenals de thans aangewezen bonnen onbeperkt geldig is, tezamen met de bonnen 539 en 540 bij den schoenhersteller in te leveren voor het doen verrichten van een grootere reparatie.

De nadruk wordt er nogmaals op gelegd, dat deze bonnen geen zg. voorinleveringsbonnen zijn.

Correspondentie over deze schoenreparatieregeling dient gericht te worden aan het Rijksbureau voor Huiden en Leder te Amsterdam of de Vakgroep Schoenherstellersambacht te 's Gravenhage.

Hoeveel is 1 rantsoen vleesch?

Zooals in de toelichting op de bonnenlijst voor het tijdvak van 22 Juli tot en met 4 Augustus a.s. is medegedeeld zijn de bonnen voor die periode aangewezen voor vleesch zonder been.

De slagers moeten dus op de bonnen het volle gewicht aan vleesch afleveren, waarvoor de bonnen zijn geldig verklaard.

1 rantsoen vleesch is thans:

100 gram vleesch zonder been of 112 gram vleesch in blik.

De rantsoenbonnen geven diensgevolge ook recht op het koopen van 100 gram vleesch zonder been.

Wist U...

dat in Friesland de minste N.S.B.-ers woonden en dat in Drente Mussert percentageswijze de meeste volgelingen had?

dat er tegen 9 Juni nog tusschen de 3 en 4 1/2 miljoen buitenlanders in Duitsland vertoefden, die na inschrij-

ving en keuring naar huis zouden gezonden worden?

dat de Berlijnsche bevolking Churchill bij zijn intocht toejuichte? Echte moffen-mentaliteit! Een overwonnen volk, dat in zijn vernielde hoofdstad de overwinnaar toejuicht....

dat Duitsche arbeiders in de constructiewerkplaatsen van de Reichsbahn bezig zijn onze spoorwagens te demonteren om met het materiaal de Duitsche wagens op te knappen?

Bonaanwijzing

tijdvak 5 tot en met 19 Augustus

Extra Noodkaart

Brood, 1600 gram, 100, A 120, A 121, B 120, B 121, C 120.

Brood, 800 gram, C 121, D 121.

Bloem, 140 gram, A 122, B 122, C 122.

Rijst, 250 gram, D 122.

Kindermeel, D 123.

Jam, stroop, enz., 125 gram, 104.

Kinderbiscuits, 150 gram, D 124.

Peulvruchten, 250 gram, A 123, B 123, C 123.

Peulvruchten, 125 gram, D 125.

Grueterswaren, 250 gram, 101.

Suiker, 250 gram, 102, D 126.

Chocolade, 112 gram, C 127, D 127.

Zout, 100 gram, 103.

Aardappelmeel, pudding enz., 100 gram, 105.

Kaas, 100 gram, 106.

Boter, 250 gram, 107.

Boter, 125 gram, 108.

Vet of olie, 100 gram, A 125, B 125, C 125.

Vleesch (zonder been), 300 gram of 3 rantsoen, vleeschwaren A 126, B 126, C 126.

Vleesch, 100 gram, 110, D 128.

Melk, 4 liter, 111.

Melk, 3 liter, B 128, C 128.

Melk, 8 liter, D 130.

Aardappelen, 2 kg., 112.

Aardappelen, 1 kg., A 130, B 130.

Voorinleveringsbon:

Koffie, 60 gram, A 124, B 124, C 124.

Het koopen op deze bonnen is toegestaan vanaf Vrijdag 3 Augustus, des namiddags 12 uur, uitgezonderd vleesch, vleeschwaren, aardappelen en melk.

Zelfverzorgers voor vleesch, melk, aardappelen en brood mogen van de bonnen voor die producten geen gebruik maken, maar moeten deze bij den distributiedienst inleveren.

De bonnen van de noodkaarten, welke zijn uitgegeven in de provincies Friesland, Groningen, Drente, Overijssel en Gelderland ten noorden van de Waal, zijn in dit geheele gebied geldig.

Recepten Eipoeder

Roereieren voor 4 personen. 4 tot 5 aangemaakte eieren, 30 gram vet, 4 eetlepels melk, zout en indien mogelijk peper.

Peper melk, zout en peper toe en klop de massa met de vork. Smelt het in een steelpan, giet het mengsel er in en roer het op een zacht vuur tot het begint te stollen. Dien het onmiddellijk op. Om een groote hoeveelheid te verkrijgen kan men er wat gekookte, in blokjes gesneden groenten aan toevoegen.

Hard gekookte eieren. Meng de eieren op de gewone wijze aan, voeg zout en peper toe en giet ze in een kleine beborderde vorm of eierdop. Een ei is voldoende voor elk vormpje. Zet de eierdopjes, kopjes e.d. in een pan met kokend water, dat slechts tot halverwege de vormpjes mag komen. Kook op een laag vuur tot de eieren gestold zijn. (ongeveer 10 tot 15 minuten). Stort de vormpjes en laat de eieren afkoelen. Wanneer ze koud zijn kunnen ze op dezelfde wijze gebruikt worden voor belegging op brood, sandwiches, slaatjes, Schotsche eieren enz. als versche eieren.

Ter afwisseling kunnen ook gehakte peterselie, een ui, sjalotjes, kruiden of andere smaakjes aan het eimengsel worden toegevoegd.

Voor direct gevraagd een Huis-houdster bij dame alleen. Brieven of persoonlijk bezoek bij Wed. A. Dam Azn., Tijnendijk 19 Huizum bij Leeuwarden. Telefoon 5789.

H. H. Landbouwers!

Vanaf heden worden orders aangenomen van Knolzaaden, Gras- en Klaverzaad. Bestelbonnen inleveren. Beleefd aanbevelen.

A. DUIJF en Zn., Harich

Levensmiddelenbedrijf

Firma J. ZWART
Steeds voorraad van
Gort- en Zuivelproduk-
ten, Pudding, Bloem,
Havermout, Peulvruch-
ten enz.

En GROS. En DETAIL
Tel. 40 Kortestreek LEMMER

Op het OUDE LAND
geniet onze zaak reeds
jaren bekendheid.

In het NIEUWE LAND
hopen we ons een zelfde
goede reputatie te ver-
werwen.

DE JONG'S

Elec. Modelslagerij
Langestreek 17 - Tel. 23
LEMMER

Drukwerk

ook
voor het nieuwe land
wordt keurig
verzorgd door
Fa. F. D. Hoekstra & Zn.
Balk - Tel. 12
de drukkers van deze krant

ged. Handelsmerk „Friesch meisje”

MELK, BOTER
en KAAS

N.V. LIJEMPF, Kuinre
depôt Emmeloord

Voor de bewoners van den
NOORD-OOSTPOLDER
is in de omgeving van Lemmer
SLAGER LAGEVEEN

de slager voor de toekomst!
(Schans)

Coöp. Stoomzuivelfabriek

„Lemsterland”
te OOSTERZEE

Levert prima

boter, kaas
en melkproducten

N.V. Basalt en Bouwstoffen

N. B. M.

te Lemmer

Kantoor en Opslag Buitenhaven
Telefoon 106 (thuis 107)

Uw

zaak

voor het leveren van
alle soorten
bouwmaterialen
en
betonartikelen

Ons Brood

is reeds in den polder bekend

In de toekomst
hopen we een flink deel
van het nieuwe land van
onze bakkerij-producten
te voorzien.

T. H. BOONSTRA,
Bakkerij, Turfland, Lemmer.

Of ge landbouwer zijt of win-
kelier, fabrikant dan wel ren-
tenier, - de behartiging Uwer
financiële belangen kunt U
overlaten aan

Amsterdamsche
Bank N.V.

Bijkantoor LEMMER.

P. KUIPERS, Zaadhandel,
ENKhuizen.

Wij vragen voor den verkoop
van onze zaai-zaaden:

Agenten, Verkoopers,
Depothouders.

Hooge provisie, prima zaden,
vlotte verpakking.

POLDERBEWONERS uit de
omgeving van KUINRE!

Zoekt U een prima adres voor
VLEESCH en
VLEESCHWAREN??

Dan kunt U bij ons steeds
terecht!

H. ten Wolde
SLAGERIJ - KUINRE

Coöp. Boerenleenbank
„Oosterzee”

Aangesloten bij de Coöp.
Centr. Raiffeisenbank, Utrecht

Elken Maandag van 10 1/2-11 1/2
uur in
Hotel Boersma te Lemmer.

ALLE BANKZAKEN

Nu de planttijd nadert:
TUINCOLLECTIE

Collectie A: Darwin Tulpen 10 st.
Crocus gemengd 10 st., Crocus wit
10 st., Crocus blauw 10 st., Crocus
purper 10 st., Narcissen 10 st., Rots-
tuin tulpen 10 st., Hyacinthen 15 st.
Deze collectie f 7.50

Collectie B: Oranje-Nassau-Tulpen
10 st., Hyacinthen rood, wit, blauw
15 st., Narcissen 10 st., Anemonen
dubbele 10 st., Anemonen enkele 10
st., Galantjes (Sneeuwkllokje) 10 st.,
Witte Druifjes 10 st.
Deze collectie f 8.-

Collectie C: Muscaris (Bl. Druif-
jes) 10 st., Eranthis Hymalis 10 st.,
Scilla Siberica 10 st., Galantjes
(Sneeuwkllokje) 10 st., Anemonen
dubbele 10 st., Ranonkels 10 st.,
Chionodoxa Lucilla 10 st., Darwin
Tulpen gemengd 10 st., Hyacinthen
rood, wit, blauw 10 st.
Deze collectie f 7.50

Alles gegarandeerd: niet
goed, geld terug.

C. K. BEEN, HILLEGOM
Meerlaan 190

Openbaar Lichaam „De Noordoostelijke Polder”.
PUBLICATIE.

De Landdros van den Noordoostelijken Polder brengt
ter kennis, dat met ingang van heden het rooken, sloo-
men en drogen van paling en andere vischsoorten als-
mede de verkoop daarvan zijn verboden.

Zwolle, 17 Juli 1945.

De Landdros voornoemd, Ir. S. SMEDING.

De Secretaris, Drs. A. BLAAUBOER.

BEKENDMAKING.

Het Hoofd van het Centraal Vrijwilligers Bureau van de
Dep. van Marine en Oorlog, maakt bekend, dat alle ver-
zoeken om inlichtingen omtrent dienstneming als O.V.
moeten worden gericht aan het dichtstbijzijnde Aan-
meldingsbureau voor Oorlogsvrijwilligers.

Verzoeken van dien aard, rechtstreeks gericht aan het
C.V.B., zullen buiten behandeling blijven, mede daar de
beantwoording daarvan de Centrale zou overbelasten.

COOP. BOERENLEENBANK
„De Noordoostelijke Polder” W. A.

De eerstvolgende zieldagen zijn:

werkkamp	datum	uur	plaats
De Voorst	7 Aug.	8-9 uur	dokterskamer
Lutjelgeest	9 Aug.	8-8.45 uur	cantine
Oostvaard	9 Aug.	9.15-9.45 uur	ca. line

TE WATER!

Reederij Koppe N.V. Amsterdam

Salonbooten varen nu
weer alle werkdagen.

Van KAMPEN naar AMSTERDAM 's middags 1 uur.

Van AMSTERDAM naar KAMPEN 's morgens 9 uur.

ENKELE REIS f 3.-. FIETS f 1.-.

ZEGT HET VERDER!

TJ. J. ZEGGER DE HAAN's, Scheepsagentuur

Groothandel in levensmiddelen

J. van der Veen Tel. 17 Lemmer

Wij leveren U op Uw toewijzingen weer vlot af:
Grueterswaren, Peulvruchten, Pudding, Zout,
Suiker, Jam, Biscuits, Chocolade, Koffie,
Tabak, Sigaren en Sigarettten enz.

Zendt Uw toewijzingen ten spoedigste aan ons in.

ARIE LIJS

Steenkolenhandel, Emmeloord

Het aangewezen adres voor Uw BRANDSTOFFEN. Zoo-
wel voor INDUSTRIE als HUISHOUDELIJK GEBRUIK

Bezoekt de

Zeilwedstrijden

tijdens de

FEESTWEEK te LEMMER

DINSDAG 7 AUG.

Wedstrijd v. Sportvaartuigen op Zee

WOENSDAG 8 AUG.

Wedstrijd voor Sportvaartuigen op
de Groote Brekken.

DONDERDAG 9 AUG.

Skûtsjesilen en wedstrijd voor Vis-
sersvaartuigen op Zee.

Alle wedstrijden vangen aan des na-
middags om half twee.

Ondergeleekenden houden zich aanbevolen voor het
leveren van VRUCHTBOOMEN, LAANBOOMEN,
HEESTERS, STRUIKEN enz. Bestellingen liefst voor
10 Augustus.

A. DUIJF en Zn. Harich.

Bewoners van den N.O.P.: WIST U WEL, dat
voor een bestelling groot of klein de volle 100 pCt.
aandacht wordt besteed door

S. v.d. BIJL, Slager, LEMMER
Kortestreek 20

VISCH uit de Rookerij van

Fa. Wed. W. Scheffer & Zn.

Telefoon 34 — Schans — LEMMER

Daarborgt U prima kwaliteit

Brengi ons Uw

SPECIALE VERGUNNING

Wij doen ons best U zoo spoedig mogelijk te leveren.

Firma W. I. VAN DEN BERG, Lemmer

WESTERHOF's Vleesch- en Vleeschwaren

KAMPEN

Oudestraat 254

50 jaar

DE BESTE VLEESCHVOORZIENING

EMMELOORD

nipmeijerplein